

Vastuullisuus tekstiili- ja muotialalla – koulutuskokonaisuus Korjaustekniikat 10.11.2023

Koulutus on rahoitettu Euroopan unionin elpymis- ja palautumistukivälineellä (RRF), joka on EU:n elpymisvälineen (Next Generation EU) suurin ohjelma. Rahoituksen on myöntänyt Jatkuvan oppimisen ja työllisyyden palvelukeskus. Palvelukeskus edistää työikäisten osaamisen kehittämistä ja osaavan työvoiman saatavuutta. Palvelukeskuksen toimintaa ohjaavat opetus- ja kulttuuriministeriö sekä työ- ja elinkeinoministeriö.

KORJAUSTEKNIIKAT

- Miksi kannattaa korjata vaate / tuote?
- Mitä välineitä?
- Korjauksen ennalta ehkäisevä tai jo korjattavan vaatteen huolto
- Vaatteessa tahra, miten poistan sen?
- Tahranpoistotaulukot
- Onko vaatteessa/tuotteessa ikävä haju?
- Miten vaatteen/tuotteen kulumisen voi ennalta estää?
- Nukanpoistomenetelmiä ja -välineitä
- Pitääkö tehdä jotain toimenpiteitä ennen vaatteen/tuotteen korjaamista?
- Tukikankaan tarve korjaustöissä
- Neulojen valinta ja käyttö korjaustöissä
- Paininjalan merkitys korjaustöissä
- Osaanko hyödyntää hyötypistoja korjaustöissä?
- Liimamateriaalit apuna korjaustöissä
- Mitä erilaisia työtapoja voi käyttää korjaamisessa?
- Ompelukone työvälineenä korjaustöissä
- Kulutusta vaativien vaatteiden korjaustapoja
- Milloin ei enää kannata korjata vaatetta/tuotetta

KORJAUS- TYÖVÄLINEITÄ

- Silmäneula
- Teräväkärkiset
- Kirjontaneulat
- Sashikoneulat
- Kanavaneulat
- Langat
- Parsinsieni
- Ompelukehys
- Vesiliukoinen merkkauuskynä
- Kangas- ja lankasakset
- Ratkoja
- Saumarulla
- Sormustin
- Mehiläisvaha
- Neulahuovutusvälineet
- Vesiliukoinen tukikangas
- liima

ENNALTA EHKÄISEVÄ TAI KORJATTAVAN VAATTEEN VAATEHUOLTO 1/7

- Vaatteen/tuotteen käyttöönotto
- Yleiset hoito-ohjeet
- Pesu
 - lämpötila - värien kiinnittyminen - kemikaalit ja pöly – muu lika – pesuaine – vesi – lämpö – pesuaika – mekaniikka
 - pesuohjemerkinnot
 - pesuaineet – annostelu – väreittäin lajittelu – pesuväljyys – huuhteluaine – pyykkietikka - kirkasteet
- Tarkistettava ennen pesua
 - vetoketju – hakanen – neppari – tarranauha – napit – taskut – tahraiset vaatteet – ihoa vasten käytettävät vaatteet – farkut – printtivaatteet – samettivaatteet – alusvaatteet – sukkahousut – puuvilla-, pellava- ja jäykät luonnonkuituvaatteet – tahrat jne.

ENNALTA EHKÄISEVÄ TAI KORJATTAVAN VAATTEEN VAATEHUOLTO 2/7 TAHRAT

- Epäsiisti vaikutelma
 - Käyttökelvoton
 - Poistamisen hankaluus
 - Tahra, joka tulee vasta pesun jälkeen esiin
 - Tuoreen tahran nopea poisto
 - Materiaali, jossa tahra on
 - Pesu tahran poiston jälkeen
-
- alkoholi – ammoniakkiliuos – asetoni – aurinko – denaturoitu sprii – entsyymipitoinen pesuaine – etikkaliuos – glyseroli – happo-emäskäsittely – hiuslakka – kloorivalkaisu – nestemäinen pyykinpesuaine – oksaalihappoliuos – pyykinvalkaisuaine – raskasbensiini, esim. mineraalitärpätti ja lakkabensiini – ruokasooda – sappisaippua – sitruunahappoliuos – tahrasuola

ENNALTA EHKÄISEVÄ TAI KORJATTAVAN VAATTEEN VAATEHUOLTO 3/7 TAHRANPOISTO- TAULUKKO

- aniliini- ja leimasinväri
- asfaltti
- appelsiini
- aurinkorasva
- banaani
- deodorantti
- hiki
- hiuslakka
- home
- huulipuna
- jäätelö
- kaakao
- kahvi
- kananmuna
- kastike
- katupöly
- kengänkiilloke
- ketsuppi
- kirsikka
- kolajuomat
- kuulakärkikynä
- kynsilakka

TURKU AMK

- lennokki- ja muoviliima
- liha
- liima (vesiliukoinen) sekä liisteri
- likööri
- linnun uloste
- luumu
- maali, alkydimaali
- maali, vesiliukoinen
- maito
- majoneesi, öljykastike
- mansikka
- maustetahrat
- meikkivoide

ENNALTA EHKÄISEVÄ TAI KORJATTAVAN VAATTEEN VAATEHUOLTO 4/7 TAHRANPOISTO- TAULUKKO

- mustikka
- noki
- nuuska
- oksennus
- omena
- paprika
- persikka, nektariini
- pihka
- porkkana
- punajuuri, punakaali
- punaviini
- puolukka
- purukumi
- puuteri
- rasvat, öljyt, voi
- ripsiväri
- ruoho
- ruoste
- ruusunmarja
- sinappi
- soijakastike
- steariini
- suklaa
- tarrakuvien liima
- tee
- tomaatti, tomaattikastike
- tussi (liuotin-pohjainen)
- tussi (vesiliukoinen)
- ulostetahrat
- veri
- viini (muu kuin punaviini)
- virtsa
- voikukka

ENNALTA EHKÄISEVÄ TAI KORJATTAVAN VAATTEEN VAATEHUOLTO 5/7 HAJUT

- Käyttökelvottomuus
 - Kaapin haju
 - Ruoka
 - Hajuvesi
 - Pesuaine
 - Pesuväli
 - Kuivattaminen
 - Appelsiininkuori
 - Etikka
 - Kylmä ilma
 - Ruokasooda
 - Sitruunamehu
 - Teepuuöljy
- Kuivadesinfointi, poistaa hajut ja tuhoaa bakteerit [Hygio](#)

ENNALTA EHKÄISEVÄ TAI KORJATTAVAN VAATTEEN VAATEHUOLTO 6/7 KULUMINEN

- Ennaltaehkäisy
- Mitkä kohdat?
 - kaulus – hihansuut - kyynärpäät – polvet – haarasauma jne.
- Hiki
- Deodorantti
 - kainalolaput
 - kertakäyttöiset
 - pestävät
 - hikilapun valmistus

ENNALTA EHKÄISEVÄ TAI KORJATTAVAN VAATTEEN VAATEHUOLTO 7/7 NUKKA

- Epäsiisti
- Materiaali ja laatu
- Kuidun pituus ja kierteisyys
- Voi olla myös laadukkaan materiaalin ominaisuus
 - Alpakkalanka
- Pesuvälit
- Pesuohjeet
- Vaate nurin päin
- Pesupussi
- Nukanpoistajat
- Villakampa
- Mohairkampa
- Nukkakivi

<https://www.semanticscholar.org/paper/Objective-Grading-of-Fabric-Pilling-with-Wavelet-Zhang-Wang/3d5a8aed09166e98ee84b5eeb4aaa3fe3eefb3be/figure/0>

TOIMENPITEITÄ ENNEN KORJAAMISTA

- Pesu
 - pesupussi
- Silitys
- Korjaustekniikka
 - ompelukone
 - käsin
 - näkyvästi vai näkymättömästi
- Materiaali
 - joustava vai joustamaton materiaali
 - paikkaus/korjausmateriaali

TUKIKANGAS KORJAAMISESSA

- Tukikangas
 - vahvistaa – pitää paikoillaan – estää venymisen
 - käyttökohteen ja materiaalin mukaan
 - joustava vai joustamaton
 - väri
 - vahvuus
 - pitkäaikainen vai väliaikainen
 - irti revittävät
 - veteen liukenevat
 - liimallinen Inspira Aqua Magic Plus
 - liimaton
 - huomaamaton lopputulos
 - silitettävät
 - kaksipuolinen liimaharso
 - sprayliima
 - kangasliimapuikko
 - ihmeteippi Wonder tape
 - irti revittävä (kaavapaperi tai paperiservetti)

<https://www.tekstiilipalvelu.com/lankavahvist-einen-tukikangas>

<https://www.vlieseline.com/Products/Woven-Interlinings>

NEULA KORJAAMISESSA 1/2

- Silmäneulan valinta materiaalin mukaan
 - tylppäkärkinen kanava- tai parsinneula
 - neule
 - nahkaneula
 - nahka
 - ohut neula
 - ohuet materiaalit
 - paksu neula
 - paksu materiaali
 - vahva lanka
 - paksu, suurisilmäinen neula

NEULA KORJAAMISESSA 2/2

- Ompelukoneen neula
 - materiaalin mukaan
- Teräväkärkinen neula nro 80
 - kudotuille kankaille
- Pallokärkinen Jersey-neula
 - neule
- Puolipallokärkinen stretch-neula
 - ohuet neuleet
- Microtex-neula nro 60 ja 70
 - todella ohuet kankaat
 - silkki
 - kalvopintaiset kankaat
 - ulkoilupukukankaat
- Nahkaneula
 - nahka
 - tekonahka
- Farkkuneula nro 90 ja 100
 - paksut tiiviit kankaat
 - farkkukangas

PAININJALKA KORJAAMISESSA

- Materiaalin mukaan valinta
- Valmistustekniikan mukaan
- Teflon-paininjalka
 - kitkaiset, pinnoitetut materiaalit
 - nahka
- Vetoketjupaininjalka
 - oikea ja vasemman puoleinen
 - piilovetoketjupaininjalka
- Parsintapaininjalka
 - kirjontakorjaus

HYÖTYPISTOT KORJAAMISESSA 1/3

- Korjaus kirjonnalla
 - Solmupisto
 - Halkaistu tikkipisto
 - Laakapisto
 - Ketjupisto
 - Sidepisto
 - Varsipisto
- Parsintaommel
 - Ompelukone
 - Käsien
 - monenlaiseen korjaamiseen
 - tavallinen suoraommel voi korvata esim. farkun korjaus
- Napinläpiommel
 - napinläpi
 - huolittelu
- Etupisto
- Edestakainen etupisto
- Tikkaus
- Tikkipisto
- Harsinpisto
- Aivipisto
- Piilopisto
- Ketjupisto
- Pykäpisto
- Laakapisto
- Luotospisto
- Puskuliitospisto
 - kova kulutus
 - paksut materiaalit
- Vuoropisto

<https://egausa.org/visible-mending-introduction/>

<https://www.beljacobs.com/latest/the-art-of-visible-mending-a4x5k>

HYÖTYPISTOT KORJAAMISESSA 2/3

Sashiko

- vanha japanilainen kansanomaisen kirjontatekniikka
- voidaan käyttää sekä vaatteiden kuluneiden kohtien vahvistamiseen että koristeluun

Boro

- tekstiilejä, joissa on tikattu pieniä tilkkuja limittäin ja päällekkäin
- monesti hyvin paksuja, sillä kangaskerroksia voi olla useita

<https://www.sameliasmum.com/2023/04/visible-mending-experimentation.html>

<https://www.vox.com/the-goods/2019/3/25/18274743/visible-mending-sashiko-mending-fast-fashion-movement>

<https://www.thechattery.org/classes2/2020/3/28/artful-visible-mending>

<https://www.vam.ac.uk/articles/make-your-own-japanese-boro-bag>

HYÖTYPISTOT KORJAAMISESSA 3/3 VIIMEISTELY JA SOLMUJEN TEKO

- Neulan alkusolmu
 - korjaustyön alkuun
- Neulalla päättelysolmut
 - korjaustyön loppuksi

LIIMAMATERIAALIT KORJAAMISESSA

- Helpottavat ja nopeuttavat
 - Sprayliima
 - Liimapuuteri
 - Kaksipuolinen kangasteippi
 - Kangasliimat
 - Kaksipuoliset liimanauhat
 - Kankaille tarkoitettu liimapuikko tai liimakynä
 - Vahvisteneste
- Voi aina korvata nuppineuloilla, hakaneuloilla tai harsimalla

Lasipäinen nuppineula – Prym

<https://www.kirstikki.fi/tuote/25572345>

Läpinäkyvä Wonder
Tape – Prym

<https://www.fusibleinterfacing.com/double-sided-fusible-interfacing/>

ERILAISIA TYÖTAPOJA KORJAAMISESSA 1/2

- Farkkujen lahkeidenlyhennys
 - vanha päärme säilyttäen
 - vetoketjupaininjalka
- Farkkujen lahkeidenlyhennys
 - uusi päärme
 - eritasopaininjalka tai tavallinen paininjalka
 - tikkauslanka
- Muotolaskos
 - nuppineulat
 - muotolaskoksen oikeaoppinen ompelu
- Kyynärpääpaikka
- Sukkahousujen silmäpako
- Napinläven korjaus
- Lankalenkkien korjaus

ERILAISIA TYÖTAPOJA KORJAAMISESSA 2/2

Tee itse parsi sieni paikkaustyökalu
housut vaatte... – Grandado

TURKU AMK

- Neuleen vahvistaminen etupistoparsinnalla
- Pudonneen silmukan nostaminen ja ompelu
- Neuleen vahvistaminen silmukoinnilla
- Parsinta
 - Ristikkoparsinta helmipistoin
 - Ristikkoparsinta ilman helmipistoja
 - parsintasieni
 - Silmukkaparsinta
 - Pykäpistoparsinta
- Nauhakujan suuaukon korjaus pykäpistoilla

<https://www.meillakotona.fi/artikkelit/parsiminen-ammattilaisen-vinkeilla>

<https://www.etehti.fi/blogit/tietyssa-iassa/tartuin-haasteeseen-ja-kokeilin-uutta-parsintatekniikkaa>

<https://www.collingwoodnorrisdesign.com/visible-mending/darning-workshop-with-materials>

OMPELUKONEELLA KORJAAMINEN 1/2

- Nopea
- Mahdollistaa erilaiset korjaukset
 - purkaantunut sauma
 - saumanvaran vahvistaminen
 - vahvisteneste
 - muotolaskoksen korjaaminen
 - hauraan sauman vahvistaminen nauhalla
 - paikkaaminen poissulavan tukikankaan avulla
 - vesiliukoinen tukikangas
 - farkkujen korjaaminen ja vahvistaminen
 - farkkujen korjaaminen kankaalla
 - liestynyt lahkeensuu
 - resorin korjaaminen
 - vyötärökuminauhan korjaaminen

OMPELUKONEELLA KORJAAMINEN 2/2

- Pienen reiän paikkaaminen kankaalla
 - Reiän päälle ommeltava paikka
 - Reiän alle ommeltava paikka
- Uusi kangaskaitale polviin
- Paikkaaminen saumaamalla
- Konekirjottu paikka
- Helppo applikointi
- Applikointi ompelukoneella
- Alikeompelu
- Tilkkupaikkaus ja tilkkutyöt
- Revenneen vyönlenkin korjaus
- Taskunsuun korjaus
- Taskunpussin korjaus
- Farkun vetoketjun korjaus
- Hupparin vetoketjun korjaus
- Uusi vetoketju vanhaa poistamatta
- Uusi vetoketju vanhan alle
- Uusi ripustuslenkki

Solmussa: Alikeompelu
(=MOLA-tekniikka)
(kadetsolmussa.blogspot.com)

MUITA KORJAUSTAPOJA 1/2

- Vetoketjujen korjaaminen
 - kulkee huonosti
 - kynttilä tai saippua
- Vetoketju ei pysy kiinni
 - kelkan kiristys pihdeillä
 - kumilenkki vetoketjun vetimeen ja napin ympäri
- Vetoketjun vedin rikki
 - uusi vedin –
 - nahka – helmi – hakaneula – klemmari
- Vetoketjun lukko rikki
 - uusi lukko
 - tyyppi
 - koko
- Liimattavat paikat

MUITA KORJAUSTAPOJA 1/2

- Napin ompelu
- Uusi farkunappi
- Farkun nappi vanhoista farkuista
- Nahan repeämä
 - nahkaliima
 - kaksipuoleinen nahkateippi
- Reiän kasvamisen esto
 - vahvisteneste
 - ompelukoneella huolittelu
- Reiän piilotus
 - huovutus
- Reiän paikkaaminen neulomalla
- Uuden kantapään neulominen
- Paikan pujottelemine
- Nyörin pujottaminen nauhakujaan
- Nyörin purkautuneen pään korjaaminen
- Irtonaisen paikan kutominen, neulominen tai virkkaaminen
 - neulottu paikka
 - virkattu paikka

[Sisäänvedettävä farkkunappi – shopprima](#)

ULKOVAATTEIDEN KORJAUSTAPOJA 1/2

TEKSTIILILIIMA 30G
ei väriä - Eurokangas

- Haastavaa
- Kosteuden ja tuulenpitämiskyky
- Neulanpisto = vedenpitävyys
- Sauman käsittely vedenpitäväksi
 - Saumateippi
 - ompeluiden huolittelu
 - korjausten vedenpitävyys
 - Korjausliima
 - retkeily- ja ulkoiluvarusteet
 - ommel vesitiiviiksi
 - liimattava alue puhdas
 - vesi ja saippua sekä alkoholi
 - sileän pinnan karhennus
 - Ulkovarusteliima
 - kengät – teltat – kahluusaappaat – ilmapatjat – sadeasut jne.
- Ulkovaatteiden korjaus päältä
 - liimaamalla
- Ulkovaatteiden korjaus vuorin alta
 - kangasliima

KUN KORJAAMINEN EI ENÄÄ AUTA TAI KANNATA 1/2

- Vaate tai tuote on vaan tullut tiensä päähän
- Hyödyntäminen eri tavoin
- Mitä ottaa talteen
- Tilkkuja paikkaamista varten
- Napit
- Vetoketjut
- Metalliosat
- Farkkujen takataskut
- Farkkutilkut
- Ehjät osat uusiokäyttöön
- Kuteiksi
- Kestovanulaput ja – rätit
- Flanelli-, trikoo- ja college
- Imukyky
- Pesupussissa muun pyykin kanssa
- Paidan hihoista panta
- Lakanoista mehiläisvahakääreitä

KUN KORJAAMINEN EI ENÄÄ AUTA TAI KANNATA 2/2

- Uusiokäyttö
- Lahjoitus
- Kierrätys
- Sekajäte
 - käyttökelvoton, rikkinäinen vaate tai tuote
 - poltetaan energiaksi
- Vaatekeräyspiste, kierrätyskeskus tai kirpputori
 - ehjät
 - siistit
 - käyttökelpoiset
 - tahrattomat
 - hajuttomat

LUE LISÄÄ - HYÖDYLLISIÄ LINKKEJÄ:

- [Silitystarvikkeet ja vaatehuolto – Prym](#)
- [Korjaus | Martat](#)
- [Vaatehuolto ja korjaus käsityöohjeita - Taito](#)
- [Ekologinen vaatehuolto -videosarja - Taito](#)
- [Villasukan parsiminen, ristikkoparsinta ja ketjupistoparsinta – käsityöohje Taitojärjestö - YouTube](#)
- [Näin saat hankalatkin materiaalit ja hukkapalat hyötykäyttöön -Esimerkki myös alikeompelutekniikasta – KÄTEVÄSTI KAIKKEA KAUNISTA \(maijuvimm.fi\)](#)
- [Combining Fabric Weaves and Weights - Threads \(threadsmagazine.com\)](#)
- [Fix Holes and Tears in Side Pockets of Jeans. – MadamSew](#)
- [Sashiko ja boro – näin paikkaat vaatteet japanilaiseen tyyliin! | Meillä kotona \(meillakotona.fi\)](#)
- <https://japanobjects.com/features/boro>

LÄHTEET:

- Ignatius, A: Korjaa kauniiksi, Moreeni. 2020
- Khounnoraj, A: Parsi ja paikkaa näkyvästi - Korjaa ja kierrätä lempitekstiilisi, Mäkelä. 2021.
- [Pieni suuri kirjontakirja - Käsityökauppa.fi \(xn--ksitykauppa-l8a2v.fi\)](https://www.käsityökauppa.fi/xn--ksitykauppa-l8a2v.fi)
- <https://pixabay.com/fi>

TURKU AMK

 Rahoittaja
Jatkuvan oppimisen ja
työllisyyden palvelukeskus

Kiitos!